

En bättre barn- och ungdomsfäktning

Remiss till föreningarna

Innehåll	Sid.
Inledning	2
Bakgrund	3
Förändringsarbetet i föreningar och SDF - erfarenheter	5
Bakgrund till förslagen	7
Förslag att ta ställning till	9
Bilaga RF:s anvisningar för barn- och ungdomsidrott	14

Inledning

Programmet ”Fäktningen inför framtiden” fastställdes efter en omfattande remissverksamhet vid förbundsmötet 2014.

Samtidigt beslutade förbundsmötet, att en särskild diskussion om ungdomsfäktningen skulle förekomma under 2014.

Det slutliga programmet, inklusive ett omarbetat avsnitt om ungdomsfäktningen, fastställdes av förbundsmötet den 8 mars 2015.

Det finns två viktiga syften med den dialog som, med detta material som utgångspunkt, startar i Svenska Fäktförbundet.

Det första är att få genomslag i föreningarna för de handlingsplaner som förbundsmötet redan har antagit, och som ska skapa en ännu bättre barn- och ungdomsfäktning. Det är viktigt att samla erfarenheter av förändringsarbetet i föreningar och SDF så här långt.

Det andra syftet är att samtala om några nya och viktiga förslag. De handlar om förändrad åldersindelning och begränsning av resultatlistor och ranking i unga år, två förslag som för närvarande diskuteras inom många specialförbund.

Detta material har på styrelsens uppdrag framställts av Lars Liljegren, förbundsordförande, och styrelseledamöterna Ulrika Tranæus och Ana Valero-Collantes.

Svenska Fäktförbundets styrelse beslutade vid mötet den 11 juni 2016 att, utan att ta ställning i sak, sända det på remiss till föreningar och SDF under tiden den 14 juni – 30 november 2016.

Som bilaga finns RF:s anvisningar för ungdomsidrotten, som också innehåller hänvisningar till rapporter och vetenskaplig litteratur.

Vi ber er att gå igenom de olika diskussionsfrågorna och skicka in svaren på några eller alla frågor till

info@fencing.se

senast den 30 november 2016.

Styrelsen kommer efter remissen att ta ställning till hur tävlingsbestämmelserna bör ändras samt vilka frågor som bör behandlas av förbundsmötet i mars 2017.

Stockholms den 11 juni 2016

SVENSKA FÄKTFÖRBUNDET

Styrelsen

Bakgrund

Verksamhetsplanen för 2016, som antogs av förbundsmötet i mars, beskriver de två viktigaste uppgifterna inom ungdomsfäktningen på följande sätt:

1. Förändrade tävlingsformer

I programmet "Fäktningen inför framtiden" sägs följande:

"Förändrade tävlingsformer i barn- och ungdomsfäktningen, så att deltagarna får fäkta mycket mot så jämnt motstånd som möjligt.

Initiera fler regionala läger och tävlingar, bl.a. med stöd från Idrottslyftet."

Förbundsstyrelsen kommer att i dialog med arrangörerna av ungdomstävlingar under hösten 2016 initiera en förändring av tävlingsformerna för i första hand äldre och yngre ungdom. Stöd från Idrottslyftet kan i ett inledningsskede ges till de arrangörer som genomför förändringar av tävlingsformerna i linje med intentionerna i "Fäktningen inför framtiden".

Detta arbete pågår. En viktig uppgift för föreningar och SDF (i första hand för tävlingsarrangörerna) är att, i dialog med Svenska Fäktförbundets företrädare, försöka hitta nya tävlingsformer, så att intentionen "att deltagarna får fäkta mycket mot så jämnt motstånd som möjligt" kan uppnås.

2. Remiss om principiella ungdomsfrågor

Under sensvåren, sommaren och början på hösten 2016 genomförs en remiss till föreningarna om ett antal viktiga ungdomsfrågor.

I programmet "Idrotten vill" sägs följande om barnidrotten:

"Vi delar in vår idrott efter ålder och ambitionsnivå. Med barnidrott avser vi i allmänhet idrott till och med tolv års ålder.

I barnidrotten leker vi och låter barnen lära sig olika idrotter. Barnens allsidiga idrottsutveckling är normgivande för verksamheten. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor.

Remissen kommer att ta upp frågan om svensk fäktnings åldersindelning, så att Svenska Fäktförbundets regler särskiljer barnidrotten på samma sätt som sker i RF:s riktlinjer för barn- och ungdomsidrotten.

Andra aktuella frågor är från vilken ålder barn och ungdomar ska rankas på nationell nivå och ha nationella mästerskap samt när resultat ska presenteras bland de yngsta barnen.

Fäktningen inför framtiden

Programmet ”Fäktningen inför framtiden” har följande målbild:

Målbild 2020

Svensk fäktnings ungdomsverksamhet öppnar dörrarna för allt fler ungdomar. En större andel ungdomar än tidigare stannar också kvar i verksamheten som aktiva fäktare eller som domare och ledare.

Fäktningen ger, bättre än många andra idrotter, ungdomarna ett livslångt idrottsintresse.

Denna målbild för svensk fäktnings barn- och ungdomsidrott lades fast i bred enighet och efter omfattande remissverksamhet vid förbundsmötet 2015. Samtidigt beslutades om handlingsplaner som skulle göra det möjligt att nå målet.

Det är ambitionen att få barn och ungdomar att stanna kvar längre i idrotten som har resulterat i att många andra specialförbund för närvarande har en diskussion om bl.a. åldersgränser och resultatredovisning i unga år.

RF:s anvisningar för barn- och ungdomsidrott, som finns i bilagan, ska ge vägledning i detta arbete.

Vad tyckte ungdomarna i fäktningen?

Under hösten 2013 gjordes en enkät till fäktare och föräldrar. Totalt kom 316 svar, varav 227 var pojkar/män och 89 flickor/kvinnor.

Resultaten av enkäten var på många sätt mycket positiva. Fäktare och föräldrar uppskattar den verksamhet som föreningarna bedriver. 228 av de 261 som besvarade den frågan instämde helt i påståendet att ”Det känns tryggt på träningen och i omklädningsrummet. Ingen blir mobbad eller illa behandlad.” 23 av de svarande instämde delvis. Fem personer svarade ”varken eller”, två ”stämmer inte så bra.” Tre personer svarade ”stämmer inte alls”.

Förklaringarna till ”avhoppen” var flera. Det gick inte att utifrån enkäten hitta någon enskild orsak som är viktigare än andra.

I en särskild bearbetning av dem som slutade bland kadetter och juniorer var de främsta orsakerna att man inte kände, att man utvecklades, att man behövde mer tid för skolan, och att man inte gillade att tävla. Svaren fanns som underlag för formuleringarna i programmet ”Fäktningen inför framtiden”.

Förändringsarbetet i föreningar och SDF - erfarenheter

Det fanns flera orsaker till att barn och ungdomar lämnade fäktningen. Av det skälet fanns handlingsplaner inom flera områden i programmet "Fäktningen inför framtiden". De viktigaste var följande:

- Förändrade tävlingsformer, så att alla barn och ungdomar får fäkta mycket mot så jämnt motstånd som möjligt.

Inom detta område pågår ett arbete för att försöka identifiera de bästa tävlingsformerna, som efter hand ska introduceras i svensk fäktnings tävlingssystem för ungdomar.

Diskutera

Vilka system har ni prövat i föreningen eller i regionala tävlingar, som lever upp till kravet så att alla barn och ungdomar får fäkta mycket mot så jämnt motstånd som möjligt?

- Flera tävlingar på regional nivå för att också bl.a. hålla tillbaka kostnaderna

Diskutera

Vilka erfarenheter har ni av de regionala tävlingarna? Vilka behov finns i er region?

- Flera läger på lokal, regional och nationell nivå. Så ofta som möjligt bör barn och ungdomar samlas över vapengränserna.

Diskutera

Vilka erfarenheter har ni av läger på regional nivå? Vilka behov finns i er region?

- Föräldraengagemang – att föreningarna kan ge föräldrarna förståelse för fäktning och för ungdomsidrottens svåra frågor, så att de stimulerar sina barn och ungdomar att fortsätta med fäktningen. Självklart bör föräldrarna också erbjudas möjligheten att bli välutbildade föreningsledare, t.ex. domare. Därmed ökar kunskapen i föreningen. Det långsiktiga ledarskapet uppmuntras.

Diskutera

Vilka erfarenheter har ni? Hur har ni lyckats med föräldraengagemanget, så som det beskrivs här ovanför? Vad kan göras ytterligare?

- Genom Svenska Fäktförbundets gedigna ungdomsledarutbildning kan allt fler få kunskap om hur barn och ungdomar utvecklas och vad som kan göras för att de ska fortsätta med fäktningen. Utbildning är också en sporre för ungdomar att vara kvar i fäktningen.

Diskutera

Hur många ledare har deltagit i Svenska Fäktförbundets/SISU:s utbildningar under senare år? Hur har fördelningen varit mellan män och kvinnor? Vilka ledare står nu på tur för att få gå igenom utbildningarna?

- Föreningarna bör underlätta för barn och ungdomar i grundskola och gymnasium att kombinera utbildningen med fäktningen. Det kan ske genom t.ex. tysta läsläsningrum och organiserad läxhjälp. Enkla och prisvärda mellanmål gör det också lättare för de unga fäktarna.

Diskutera

Vilka erfarenheter har ni av detta?

- Aktivt stödja ungdomar som vill satsa på fäktsporten att söka sig till ett fäktgymnasium för att lättare kunna kombinera fäktning och studier.

Diskutera

Finns fäktgymnasium på orten? Vilka erfarenheter har ni av det?

Vad kan föreningen göra tillsammans med Svenska Fäktförbundet, ev. tillsammans också med andra föreningar och SDF, för att försöka starta ett fäktgymnasium på orten?

Bakgrund till förslagen

Åldersindelningen i svensk fäktning

Svenska Fäktförbundet hade under säsongen 2015 – 2016 följande åldersindelning.

<i>Klass</i>	<i>Ålder</i>	<i>Födelseår</i>	<i>Årskullar</i>
Senior	20 och äldre	1995 och tidigare	
Junior	17 – 19	1996 – 1998	3
Kadett	15 – 16	1999 – 2000	2
Äldre ungdom	13 – 14	2001 – 2002	2
Yngre ungdom	11 – 12	2003 – 2004	2
Minior	10 och yngre	2005 och senare	

Svensk idrott och barnidrotten

I RF:s stadgar, 1 kap, finns idrottsrörelsens verksamhetsidé, vision och värdegrund beskriven. Där finns följande skrivning om barn- respektive ungdomsidrotten:

”I barnidrotten leker vi och ger barnen tillfälle att pröva på olika idrotter. Att ge barnen möjlighet till allsidig idrottsutveckling är normgivande för verksamheten. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor. I ungdomsidrotten och vuxenidrotten skiljer vi på breddidrott och elitinriktad idrott.”

En gemensam syn på åldersindelningen och på barnidrotten är en styrka för svensk idrott. Det är också en skyldighet för Svenska Fäktförbundet att visa lojalitet mot beslut som är fattade av svensk idrotts beslutande organ.

Det är viktigt att konstatera, att den svenska idrottens principer för barn- och ungdomsidrotten har starkt stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet. I bilagan utvecklas motiven för svensk idrotts gemensamma ställningstaganden.

En annorlunda barnidrott – ett exempel

Det finns många anledningar att försöka förändra träning och tävling, så att verksamheten i ännu större utsträckning passar för barn, t.ex. genom att aktiviteterna är utvecklande och lärande, att prestationen utvärderas, inte endast resultatet.

Det är t.ex. svårt för barnen att utveckla en förståelse för och utnyttja de taktiska aspekterna på pistens begränsningslinjer. Att låta de minsta barnen starta med bakre foten på gardlinjen och begränsa pisten till 10 meter är något som redan tillämpas i Frankrike och i andra länder.

Diskutera

Vilka förändringar i träning och tävling borde vi fundera på för att bättre anpassa verksamheten till de yngsta barnen?

Internationella ungdomstävlingar före kadettåldern

Utvecklingen utanför Sverige leder till att Svenska Fäktförbundets styrelse har agerat i en speciellt viktig fråga med anknytning till den principiella diskussionen om barn- och ungdomsidrott.

Europeiska Fäktförbundet (EFC) har på prov infört en så kallad U14 Circuit. Åldersgruppen är 13 år och yngre. Det betyder, att ett antal barn, som är 12 år och yngre också deltar.

Svenska Fäktförbundet anmäler inte deltagande i internationella tävlingar, när det gäller åldersklasser yngre än kadetter. Deltagandet i sådana tävlingar har hittills alltid skett i föreningarnas regi.

Svenska Fäktförbundet är motståndare till att deltagande i dessa tävlingar ska ha krav på EFC-licens och kräva sanktion från de nationella förbunden genom nationell anmälan.

Förbundet kommer att driva denna linje inom EFC och följa policyn att inte engagera sig i internationella tävlingar under kadettklassen. Flera av de stora fäktländerna i Europa har hittills ställt sig utanför U14 Circuit och styrelsen bedömer att föreningarnas möjligheter att delta i lämpliga ungdomstävlingar utomlands inte kommer att påverkas.

För allt internationellt tävlande gäller precis som tidigare att förbundet behöver vara informerat om deltagande för att fäktare och ledare ska omfattas av SvFF:s kollektiva försäkringsskydd för utlandsresor. Internationellt tävlingsdeltagande, som inte sker genom anmälan av förbundet, behöver därför meddelas i särskild ordning.

Internationell samordning?

Åldersgränserna i Norden och i Europa utanför Norden skiljer sig. Svenska Fäktförbundet kommer att aktivt verka för gemensamma åldersgränser både i Norden och i övriga Europa.

De förslag om förändrade åldersgränser, som lämnas här nedanför, är i huvudsak i linje med de regler som gäller i de flesta europeiska länder.

Förslag att ta ställning till

Det är viktigt att Svenska Fäktförbundets regler i allt väsentligt följer de riktlinjer som lagts fast av svensk idrotts olika organ. Men också att de stämmer överens med de erfarenheter av barn- och ungdomsidrotten som finns inom svensk fäktning.

Här nedanför följer de förslag, som föreningar och SDF uppmanas att ta ställning till.

Ny åldersindelning

Förslag

En tydlig uppdelning gös i vuxenklass, ungdomsklasser och barnklasser. Kadettåldern blir tre år. Barnklassen uppdelas i "miniorer", 10 – 11 år, och den nya klassen "knattar", nio år och yngre.

Motiv

Förslaget innebär en tydlig uppdelning i barn-, ungdoms- och vuxenidrott.

12-årsåldern måste få en speciell uppmärksamhet. I "Idrotten vill" sägs följande:

"Med barnidrott avser vi i allmänhet idrott till och med tolv års ålder."

Förslaget är därför att en ny klass, "knattar", införs för de allra yngsta, medan klassen "miniorer" i fortsättningen omfattar barn i åldern 11 – 12 år.

Avgränsningen 12 år är en utomordentligt viktig princip, som då självfallet påverkar åldrarna i klasserna ovanför miniorer.

Åldersgränserna, som regleras i Svenska Fäktförbundets tävlingsbestämmelser (TB) föreslås därför från och med säsongen 2017/2018 bli följande. För att göra jämförelsen tydlig beskrivs också vad som skulle hända, om reglerna infördes redan hösten 2016.

<i>Klass</i>	<i>Nuvarande</i>	<i>Förslaget, hösten 2016</i>	<i>Förslaget hösten 2017</i>
<i>Vuxenklass</i>			
Seniorer	1996 och tidigare 20 år och äldre	1996 och tidigare 20 år och äldre	1997 och tidigare 20 år och äldre
<i>Ungdomsklasser</i>			
Junior, U 20	1997 – 1999 17 – 19 år	1997 – 1999 17 – 19 år	1998 – 2000 17 – 19 år
Kadett, U 17	2000 – 2001 15 – 16 år	2000 – 2002 14 – 16 år	2001 – 2003 14 – 16 år

Ungdom, U 14	2002 – 2003 13 – 14 år	2003 – 2004 12 – 13 år	2004 – 2005 12 – 13 år
<i>Barnklasser</i>			
Miniorer	2004 – 2005 11 – 12 år	2005 – 2006 10 – 11 år	2006 – 2007 10 -11 år
Knattar	2006 och senare 10 år och yngre	2007 och senare 9 år och yngre	2008 och senare 9 år och yngre

Förslaget innebär bl.a. att tolvårsgränsen skiljer barn från ungdom. Det år fäktaren fyller tolv tas steget in i ungdomsklassen.

Ett skäl till att inte göra detta ett år senare är att det är önskvärt att pröva en kadettklass med tre årskullar, d.v.s. att steget in i kadettklassen tas ett år tidigare.

Erfarenheten säger, att flera äldre fäktare i klassen äldre ungdom inte inspireras av att delta i en verksamhet som ofta har ”barnprägel”, tillsammans med klasserna yngre ungdom och miniorer.

Antalet licenser i de aktuella årgångarna är följande 2015 – 2016.

*Antal
licenser*

Kadetter, födda 2000	48
Äldre ungdom, födda 2001	78
Äldre ungdom, födda 2002	85

Statistiken över licenser bland barn, ungdom och juniorer under senare år visar den här bilden.

Klass	Flickor			Pojkar			Totalt			Förändr. Totalt 14 - 15	Förändr. Totalt 09-10
	2009- 10	2014- 15	2015- 2016	2009- 10	2014- 15	2015- 2016	2009- 10	2014- 15	2015- 2016		
JUN	40	32	33	50	57	72	90	89	105	+ 16	+15
KAD	34	44	32	89	96	71	123	140	103	- 37	-20
ÄU	46	36	52	126	108	111	172	144	163	+ 19	-9
YU	35	37	37	110	119	121	145	156	158	+ 2	+13
MIN	18	27	27	63	79	84	81	106	111	+ 5	+30
TOT	173	176	181	438	453	459	611	635	640	+ 5	+29
Andel flickor							28%	28%	28%		

Det har skett en tillväxt i alla klasser utom kadetter. I äldre ungdom finns nio färre fäktare, jämfört med samma klass 2009 – 2010. Totalt finns 29 fler fäktare i klasserna 2015 – 2016, jämfört med 2009 – 2010, från 611 till 640.

Det första året som kadett sammanfaller för närvarande med sista året i grundskolan. Det kan vara en fördel att pröva om inte kadettåldern skulle börja ett år tidigare,

d.v.s. i ”åttan”, så att rutiner för träning m.m. som kadett har blivit etablerade före det viktiga sista året i grundskolan.

Diskutera

Vilka fördelar respektive nackdelar ser ni med förslaget till förändrade åldersgränser? Hur kan ev. nackdelar motverkas?

I RF:s stadgar sägs följande:

”I barnidrotten leker vi och ger barnen tillfälle att pröva på olika idrotter. Att ge barnen möjlighet till allsidig idrottsutveckling är normgivande för verksamheten. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor.”

Vad bör formuleringarna betyda för förbund, SDF och föreningar i praktiken? På träningen och på tävlingar? Ge exempel på tävlingar, som sker ”på barnens villkor.”

Ranking och resultatredovisning

Förslag

Från och med den 1 juli 2017 ska följande gälla inom svensk fäktning.

Nationella mästerskap ska inte förekomma för barn i de nya klasserna Knattar och Miniorer, inte heller nationella tävlingar som kräver kvalificering. Det betyder, att dessa klasser inte längre arrangeras vid USM, och att Masterslistorna avskaffas för dessa klasser.

Rankinglistor och resultatredovisning ska inte förekomma i klasserna Knattar och Miniorer från och med säsongen 2016/2017.

Svenska Fäktförbundet kommer inte heller att publicera rankinglistor och resultat, t.ex. i Ophardt, för dessa klasser.

Motiv

Erfarenhet och kunskap från barn- och ungdomsidrotten har alltmer kommit att betona de negativa aspekterna av en alltför tävlingsinriktad kultur i de allra yngsta åldrarna. Allt fler specialförbund är nu inne i en process, där dagens praxis förändras.

Riksidrottsstyrelsen har, mot bakgrund av RF:s stadgar och ”Idrotten vill” gett ut anvisningar för hur barn- och ungdomsidrotten ska bedrivas. De omfattande anvisningarna finns som bilaga. Där finns också hänvisning till rapporter och annan vetenskaplig litteratur om barn- och ungdomsidrotten. Sammantaget finns det därför skäl att förändra reglerna inom barn- och ungdomsidrotten också för Svenska Fäktförbundet.

RF:s anvisningar

I anvisningarna sägs följande om ranking och resultatredovisning m.m. (Ordagrant inom rutan).

- *Nationella mästerskap ska inte förekomma för barn (t.o.m. tolv års ålder), inte heller nationella tävlingar som kräver kvalificering.*
- *Rankinglistor ska inte förekomma för barn.*
- *SF ska inte ta ut barn till landslag eller motsvarande.**
- *SF ska inte sanktionera att barn tävlar internationellt.**

**Enligt 8 kap. 8 § RF:s stadgar krävs SF:s godkännande för att representera förening eller förbund i tävling eller uppvisning utanför Sverige, och landslag är alltid en SF-angelägenhet.*

Därför att:

Nationella mästerskap och tävlingar som bara är öppna för de bästa är per definition prestigefyllda och sätter olämplig press på barnen, där tävlingen ska vara en del av den idrottsliga leken. Detta förhindrar inte att det i vissa idrotter kan finnas säkerhetsmässiga skäl att kräva vissa kunskaper för att få delta.

Barnidrott handlar om lek och utveckling. Därför ska barns prestationer sättas i relation till den egna utvecklingen, inte till andra. Rankinglistor, vare sig de är nationella eller bara omfattar den egna föreningen, innebär just att barn jämförs med varandra.

Självklart har barn rätt att få veta hur det har gått för dem i en tävling. Men deras prestationer ska sättas i relation till den egna utvecklingen, inte till andra. Att tidigt plocka ut barn till lands- eller distriktslag innebär i första hand en premiering av tidig mognad och säger ingenting om deras utvecklingspotential.

Internationella tävlingar är i de flesta fall prestigefyllda och innebär långa resor. Det vi talar om här är naturligtvis inte möjligheten för barn som bor i gränsområden att tävla i grannlandet, som kan ligga närmare än närmaste svenska motstånd.

Sammantaget ska det enskilda barnets utveckling stå i centrum och inte barnens inbördes rangordning.

Så att:

Så många som möjligt stimuleras att idrotta så länge som möjligt.

Diskutera

Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget? Hur ska nackdelarna kunna minimeras? Hur ska fördelarna kunna lyftas?

Klicka på "bilden" här nedanför, så öppnas hela dokumentet.

RF:s anvisningar för barn- och ungdomsidrott

Innehållsförteckning

Inledning	6
Träning och tävling	7
Intention "livslångt intresse"	8
Intention "allsidighet"	8
Intention "enkelhet"	8
Intention "lek och motorik"	9
Intention "ambition och förutsättning"	9
Intention "Bredd"	10
Intention "Långsiktig utveckling"	10
Intention "Resultat"	11
Intention "Ledarnas kunskap"	12
Intention "Kontinuerlig utbildning"	12
Delaktighet.....	13
Intention "Aktives ledarutbildning".....	13
Intention "Inflytande".....	14
Intention "Lärande"	14
Trygghet och säkerhet	14
Intention "trygg miljö"	15
Intention "Rent spel"	16
Intention "Värderingar"	16
Kommunikation och implementering.....	16
Verksamheter som uppenbart strider mot riktlinjerna.....	17